

YLIOPISTOTENTTI - UNIVERSITY EXAM

Opiskelijan nimi / Student name:	Opiskelijanumero / Student number:
----------------------------------	------------------------------------

Opettaja täyttää / Lecturer fills in:

Opintojakson koodi and nimi / The code and the name of the course: 724105P Johdon laskentatoimi (Tentti 1.)	
Tiedekunta / Faculty: Oulun yliopiston kauppakorkeakoulu	
Tentin pvm / Date of exam: 16.10.2017	Tentin kesto tunteina / Exam in hours: 3 h
Tentaattori(t) / Examiner(s): Tiina Henttu-Aho ja Marjo Väisänen	Opintopistemäärä / Credit units: 5
	Sisäinen postios. / Internal address: OyKKK
Sallitut apuvälineet / The devices allowed in the exam: <input checked="" type="checkbox"/> Funktiolaskin / Scientific calculator <input type="checkbox"/> Ohjelmoitava laskin / Programmable calculator <input type="checkbox"/> Muu materiaali, tarkennettu alla / Other material, specified below:	
Tenttiin vastaaminen / Please answer the questions: <input checked="" type="checkbox"/> Suomeksi / in Finnish <input type="checkbox"/> Englanniksi / in English Suomenkielisessä tutkinto-ohjelmassa olevalla opiskelijalla on oikeus käyttää arvioitavassa opintosuorituksessa suomen kieltä, vaikka opintojakson opetuskieli olisi englanti. Tämä ei koske vieraan kielen opintoja. (Kts. <u>Koulutuksen johtosääntö</u> 18 §) In a Finnish degree programme a student has a right to use Finnish language for their study attainment, even though the language of instruction is English, (excluding language studies) even when the language of instruction is other than Finnish. (See <u>the Education Regulations</u> 18 §)	
Kysymyspaperi on palautettava / Paper with exam questions must be returned: <input type="checkbox"/> Kyllä / Yes <input checked="" type="checkbox"/> Ei / No	

1.4. Liittyen katetuottolaskentaan (cost-volume-profit analysis):

- Katetuotto-% voidaan laskea jakamalla myyntituotot katetuotolla.
- Kiinteiden kustannusten vipuvaikutus (operating leverage) tarkoittaa sitä, että mitä enemmän yrityksellä on kiinteitä kustannuksia, sitä suuremmaksi voitto muodostuu.
- Katetuotolla tarkoitetaan myyntikatetta, joka saadaan vähentämällä myyntituloista ensin muuttuvat kustannukset ja sen jälkeen kiinteät kustannukset.
- Varmuusmarginaali tarkoittaa eroa, joka on nykyisen myyntimäärän ja kriittisen pisteen myyntimäärän erotus.

1.5. Koskien katetuottolaskentaan perustuvaa (variable costing) vs. täyskatteellista menetelmää (absorption costing) teollisen valmistusyrityksen puoli- ja valmisvaraston inventaariarvon määrittämisessä:

- Katetuottolaskentaan perustuva menetelmä osoittaa suuremman voiton kuin täyskatteellinen menetelmä silloin kun tuotanto on suurempi kuin myynti.
- Tuotekustannukset kirjautuvat joko tilikauden kuluksi tai sisältyvät varastossa olevan tuotteen kustannukseen.
- Täyskatteisessa varastonarvostuksessa kaikki yritystoimintaan liittyvät kiinteät välilliset kustannukset sisällytetään tuotteen varaston arvoon.
- Periodikustannukset ovat kustannuksia, jotka sisällytetään kausittain tuotteen varastonarvoon.

1.6. Liittyen toimintolaskentaan:

- Hierarkkisessa toimintolaskentamallissa yritystason toimintojen kustannuksia käsitellään kaikille tuotteille yhteisinä kiinteinä kustannuksina (common fixed costs).
- Toimintolaskennan ensimmäisessä kohdistusvaiheessa toimintojen resurssikustannukset kohdistetaan toimintoajureiden avulla tuotteille.
- Välitön resurssikäyttö kohdistetaan aina ensin toiminnoille ja sitten vasta tuotteille.
- Toimintoperusteinen budjetointi hyödyntää toimintolaskennan prosessia ja lähtee liikkeelle toimintojen arvioidusta kulutuksesta.

2. Jakamattomien yhteiskustannusten (joint costs) kohdistamisesta yksittäiselle tuotteelle.

- Mitä tarkoitetaan käsitteillä yhteiskustannukset (joint costs), tuotannon eroamiskohta (split-off point) ja jatkojalostuksen kustannukset? (3p)
- Kerro miksi yhteiskustannuksia on tärkeää kohdistaa tuotteille? (2p)
- Mitä eroa on yhteistuotannon tuotteilla ja sivutuotteilla? (1p)

Laske aineskäytön kustannukset sekä loppuvaraston arvo soveltamalla

a) FIFO-menetelmää (2 p)

b) juoksevan keskihinnan menetelmää (2 p)

c) painotetun (punnitun) keskihinnan menetelmää (2 p)

(Huom! Muista esittää myös laskujen välivaiheet)